

548

Besluit van 17 oktober 1991, houdende regels ter uitvoering van artikel 26, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wet op het consumentenkrediet (Besluit kredietaanbiedingen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 8 april, nr. 91030255 WJA/W, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Financiën;

Gelet op de artikelen 26, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 64 van de Wet op het consumentenkrediet (Stb. 1990, 395);

Gehoord de Adviescommissie consumentenkrediet;

De Raad van State gehoord (advies van 26 september 1991, nr. W10.91.0186);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 7 oktober 1991, nr. 91088009 WJA/W, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Financiën;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: de Wet op het consumentenkrediet (Stb. 1990, 395);
- b. kredietaanbieding: een prospectus dan wel enige andere door of vanwege een kredietgever, leverancier of kredietbemiddelaar openbaar gemaakte mededeling omtrent door hem aangeboden krediet;
- c. betalingstermijn: het tijdvak dat ligt tussen:
  - 1°. het tijdstip waarop ter uitvoering van een krediettransactie door de kredietgever een geldsom ter beschikking wordt gesteld onderscheidenlijk met het verschaffen van het genot van een zaak of het verlenen van een dienst een aanvang wordt gemaakt en het tijdstip waarop de kredietnemer de eerste betaling moet hebben gedaan, dan wel
  - 2°. twee opeenvolgende tijdstippen waarop de kredietnemer ter uitvoering van een krediettransactie een betaling moet hebben gedaan;
- d. termijnbedrag: het bedrag van een betaling die de kredietnemer aan het einde van een betalingstermijn moet hebben gedaan;
- e. theoretische looptijd: de geschatte lengte van het tijdvak gedurende

hetwelk de kredietnemer bij een doorlopend krediet betalingen moet doen;

f. betalingsregeling: de regeling van de hoogte van de termijnbedragen, alsmede de lengte en, bij niet-doorlopend krediet, het aantal van de betalingstermijnen, welke in het kader van een krediettransactie van toepassing is;

g. kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn: de kredietvergoeding die over een betalingstermijn in rekening wordt gebracht, uitgedrukt in een percentage van het uitstaand saldo aan het begin van die betalingstermijn.

Artikel 2

In de bij dit besluit behorende bijlage wordt aangegeven op welke wijze de berekening van de ingevolge dit besluit in kredietaanbiedingen te vermelden theoretische looptijd geschiedt.

HOOFDSTUK II. Algemene voorschriften voor kredietaanbiedingen

Artikel 3

Een kredietaanbieding moet een zodanige vermelding bevatten van degene door of vanwege wie de kredietaanbieding wordt gedaan, dat daaruit blijkt of deze optreedt als kredietgever, als leverancier dan wel als kredietbemiddelaar.

Artikel 4

1. Indien in een kredietaanbieding een element van een betalingsregeling onderscheidenlijk de theoretische looptijd wordt vermeld, moeten daarbij tevens de overige elementen van die betalingsregeling onderscheidenlijk de desbetreffende betalingsregeling worden vermeld.

2. Bij een vermelding als bedoeld in het eerste lid moeten telkens worden vermeld het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis alsmede:

a. indien doorlopend krediet wordt aangeboden:

1°. het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn,

2°. de kredietlimiet, en

3°. de theoretische looptijd;

b. indien niet-doorlopend krediet wordt aangeboden: de kredietsom.

3. Indien in een kredietaanbieding de hoogte van kredietvergoeding wordt vermeld, moet daarbij telkens het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis worden vermeld.

Artikel 5

Indien een in een kredietaanbieding vermeld effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis niet geldt voor alle krediettransacties van gelijke soort, omvang en duur waarop de kredietaanbieding betrekking heeft, moeten daarbij het laagste en het hoogste percentage worden vermeld. Indien bij een van de vermelde percentages de daaraan ten grondslag liggende betalingsregeling wordt vermeld, moeten de betalingsregelingen die ten grondslag liggen aan elk van de vermelde percentages worden vermeld.

Artikel 6

1. Indien in een kredietaanbieding schriftelijk of door middel van een beeldscherm twee of meer betalingsregelingen worden weergegeven, moeten de in artikel 4, eerste en tweede lid, bedoelde gegevens alle in één tabel worden weergegeven.

2. In de tabel moeten in ieder geval de effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis in één of meer afzonderlijke kolommen worden weergegeven.

Artikel 7

Indien in een kredietaanbieding een effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt vermeld, moet daarbij de aanduiding «effectieve rente op jaarbasis» worden opgenomen.

HOOFDSTUK III. Bijzondere voorschriften voor kredietaanbiedingen

Afdeling 1. Prospectussen

Artikel 8

Indien in het prospectus doorlopend krediet wordt aangeboden, moeten in het prospectus worden vermeld:

- a. ten minste vier representatieve kredietlimieten met daarbij de meest gebruikelijke betalingsregelingen;
- b. de uitgangspunten bij de berekening van de theoretische looptijd;
- c. de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt, indien de kredietnemer, na ingebrekestelling, nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling;
- d. de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt, indien de kredietnemer vervroegd aflost.

Artikel 9

Indien in het prospectus niet-doorlopend krediet wordt aangeboden, moeten in het prospectus worden vermeld:

- a. ten minste vier representatieve kredietsommen met daarbij de meest gebruikelijke betalingsregelingen;
- b. ten minste één voorbeeld van een berekening waaruit blijkt op welke wijze met behulp van de kredietsom, het termijnbedrag en de looptijd het bedrag kan worden bepaald van de vergoeding welke verschuldigd is bij afwikkeling overeenkomstig de betalingsregeling;
- c. de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt, indien de kredietnemer, na ingebrekestelling, nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling;
- d. de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt, indien de kredietnemer vervroegd aflost, alsmede ten minste één voorbeeld van een berekening waaruit blijkt op welke wijze het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald.

Artikel 10

1. Een prospectus moet voorts ten minste de volgende gegevens bevatten:

- a. een beschrijving van de bij een kredietaanvraag te volgen procedure;

b. een globale beschrijving van de criteria die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de kredietwaardigheid van degene, voor wie een krediet wordt aangevraagd, voorzien van ten minste twee representatieve voorbeelden van toepassing van die criteria;

c. indien de betrokken kredietgever ingevolge het voorschrift, bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet deelneemt aan een stelsel van kredietregistratie:

1°. de vermelding van het feit dat de kredietgever aan dat stelsel deelneemt,

2°. de naam en de plaats van vestiging van de instelling die dat stelsel in stand houdt,

3°. een beschrijving van het doel en van de werkwijze van dat stelsel, waaruit in ieder geval blijkt:

– in welke gevallen gegevens betreffende de kredietwaardigheid van degene, voor wie een krediet wordt aangevraagd, door de kredietgever worden opgevraagd, en

– dat gegevens met betrekking tot een verleend krediet door de kredietgever worden verstrekt aan en worden geregistreerd door de instelling die dat stelsel in stand houdt;

d. zodanige aanduidingen of omschrijvingen van de aangeboden kredieten, dat daaruit blijkt of het een doorlopend dan wel een niet-doorlopend krediet betreft;

e. een beschrijving van de algemene voorwaarden, waaronder de betrokken kredietgever of leverancier bereid is deel te nemen aan krediettransacties, waaronder in ieder geval de voorwaarden inzake:

1°. ten behoeve van de kredietgever of de leverancier op zaken te vestigen zekerheidsrechten,

2°. vervroegde opeisbaarheid van het door de kredietnemer verschuldigde, en

3°. de bevoegdheid van de kredietnemer tot volledige of gedeeltelijke vervroegde aflossing;

f. indien degene, voor wie een krediet wordt aangevraagd, zich bij de totstandkoming van een krediettransactie verplicht tot het aangaan van een andere overeenkomst:

1°. een beschrijving van het daartoe strekkende beding, en

2°. de vermelding van het feit dat de kredietnemer het recht heeft te bepalen met welke wederpartij die andere overeenkomst zal worden aangegaan;

g. een vermelding van de verplichting van de kredietgever om bij niet-inwilliging van een kredietaanvraag aan de aanvrager op diens verzoek schriftelijk opgaaf van de redenen daarvan te doen;

h. de vermelding dat de kredietnemer eerst na ingebrekestelling een vergoeding verschuldigd wordt, indien hij nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling;

i. een toelichting op de ingevolge artikel 7 te bezigen aanduiding in de volgende bewoordingen: «De effectieve rente op jaarbasis is een prijsaanduiding voor het krediet. Hierin komen alle kosten van het krediet tot uitdrukking.».

2. Het eerste lid, aanhef en onder f, 2°, is niet van toepassing op een beding als bedoeld in artikel 33, onder b, 2°, van de wet.

Afdeling 2. Overige kredietaanbiedingen

Artikel 11

Indien in een kredietaanbieding, niet zijnde een prospectus, doorlopend krediet wordt aangeboden, waarbij een kredietlimiet, een theoretische looptijd, de hoogte van kredietvergoeding of een element van een betalingsregeling wordt vermeld, moeten in de kredietaanbieding

ten minste twee representatieve kredietlimieten met daarbij de meest gebruikelijke betalingsregelingen worden vermeld.

Artikel 12

Indien in een kredietaanbieding, niet zijnde een prospectus, niet-doorlopend krediet wordt aangeboden, waarbij een kredietsom, de hoogte van kredietvergoeding of een betalingsregeling wordt vermeld, moeten in de kredietaanbieding worden vermeld:

- a. twee representatieve kredietssommen met daarbij de meest gebruikelijke betalingsregelingen;
- b. indien het goederenkrediet betreft voorts:
  - 1°. de contantprijs van elk van de zaken of diensten, met daarbij de aanduiding «prijs bij contante betaling» of «contantprijs», en
  - 2°. het bedrag dat de som vormt van de kredietsom en het totaal van de vergoeding welke verschuldigd is bij afwikkeling overeenkomstig de betalingsregeling, met daarbij de aanduiding «prijs bij verkoop op afbetaling».

Artikel 13

Een kredietaanbieding waarop artikel 11 onderscheidenlijk 12 van toepassing is, moet voorts ten minste bevatten:

- a. indien de betrokken kredietgever ingevolge het voorschrift, bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet deelneemt aan een stelsel van kredietregistratie:
  - 1°. de vermelding van het feit dat door de kredietgever in het kader van dat stelsel gegevens betreffende de kredietwaardigheid van degene, voor wie een krediet wordt aangevraagd, worden opgevraagd, en
  - 2°. de naam en de plaats van vestiging van de instelling die dat stelsel in stand houdt;
- b. zodanige aanduidingen of omschrijvingen van de aangeboden kredieten, dat daaruit blijkt of het een doorlopend dan wel een niet-doorlopend krediet betreft.

Artikel 14

Het is verboden in een kredietaanbieding, niet zijnde een prospectus, vermeldingen op te nemen aangaande de termijn waarbinnen of het tijdstip waarop:

- a. over een kredietaanvraag wordt beslist,
- b. een krediettransactie tot stand kan komen, of
- c. degene, voor wie een krediet wordt aangevraagd, daarover kan beschikken.

Artikel 15

Het is verboden in een kredietaanbieding, niet zijnde een prospectus, tot uiting te brengen dat lopende kredieten bij de beoordeling van een kredietaanvraag geen of een ondergeschikte rol spelen.

HOOFDSTUK IV. Slotbepalingen

Artikel 16

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop de wet in werking treedt.

Artikel 17

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit kredietaanbiedingen.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 december 1991, nr. 240

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 17 oktober 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy

Uitgegeven de *veertiende* november 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Berekening van de theoretische looptijd van doorlopend krediet

1. Bij de berekening van de theoretische looptijd van doorlopend krediet wordt er van uit gegaan dat:

- a. de krediettransactie overeenkomstig de bij het aangaan van de krediettransactie vastgestelde betalingsregeling wordt afgewikkeld,
- b. geen wijzigingen optreden in de kredietvergoeding, tenzij het wijzigingen betreft waarvan de omvang bij het aangaan van de krediettransactie is vastgesteld,
- c. het uitstaand saldo op het tijdstip waarop door de kredietgever een geldsom ter beschikking wordt gesteld onderscheidenlijk met het verschaffen van het genot van een zaak of het verlenen van een dienst een aanvang wordt gemaakt, gelijk is aan de kredietlimiet, en
- d. het uitstaand saldo niet toeneemt anders dan uit hoofde van het in rekening brengen van kredietvergoeding.

2. Bij doorlopende krediettransacties waarbij het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn, de betalingstermijn en het termijnbedrag, met uitzondering van het laatste termijnbedrag, gelijk blijven, bedraagt de theoretische looptijd n betalingstermijnen, waarbij n de uitkomst is van de volgende formule:

$$\frac{\log T - \log (T - i_m \cdot K)}{\log (1 + i_m)}$$

In deze formule is:

T: het termijnbedrag;

i_m : het honderdste deel van het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn;

m : het aantal betalingstermijnen per jaar;

K: de kredietlimiet.

3. Bij doorlopende krediettransacties die niet voldoen aan de in onderdeel 2 genoemde kenmerken wordt de theoretische looptijd berekend als de som van de lengten van de betalingstermijnen die verstrijken alvorens het uitstaand saldo tot nihil is teruggebracht.

4. Bij de bepaling van de theoretische looptijd wordt het aantal betalingstermijnen op een geheel getal naar boven afgerond.

Deze bijlage behoort bij het besluit, houdende regels ter uitvoering van artikel 26, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wet op het consumentenkrediet (Besluit kredietaanbiedingen).

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

Dit besluit geeft uitvoering aan artikel 26, eerste tot en met vierde lid, van de Wet op het consumentenkrediet (WCK) (Stb. 1990, 395). Op grond van artikel 26, eerste lid, van de WCK dienen bij algemene maatregel van bestuur regels te worden gesteld ten aanzien van de inhoud van door kredietgevers en leveranciers beschikbaar te stellen prospectussen. Voor andere wijzen van aanbieding van krediet dan prospectussen kunnen op grond van artikel 26, tweede lid, van de WCK dergelijke regels worden gesteld. Het derde lid van artikel 26 van de WCK verklaart het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing op kredietaanbiedingen door kredietbemiddelaars. Het vierde lid van artikel 26 voorziet er ten slotte in dat de bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels onder bepaalde omstandigheden een verplichting bevatten tot vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis.

Op grond van artikel 26, eerste lid, van de WCK dienen de in het onderhavige besluit opgenomen regels te worden gesteld «in het belang van een goede voorlichting». De doelstellingen van het onderhavige besluit zijn dan ook de bevordering van de marktdoorzichtigheid voor potentiële kredietnemers en de bescherming van deze kredietnemers tegen impulsieve beslissingen.

De indeling van het besluit is als volgt. In hoofdstuk I is een aantal algemene bepalingen opgenomen. De hoofdstukken II en III bevatten de materiële voorschriften die gelden voor kredietaanbiedingen. In hoofdstuk IV zijn ten slotte de inwerkingtredingsbepaling en de citeertitel van het besluit opgenomen.

Hoofdstuk II is van toepassing op alle soorten kredietaanbiedingen die vallen onder de werkingssfeer van het besluit. Vanwege het verschil in karakter tussen enerzijds het prospectus, dat primair een voorlichtende functie heeft, en anderzijds andere kredietaanbiedingen als advertenties en andere reclame-uitingen, waar het wervingselement voorop staat en die naar hun aard in de regel niet zo omvangrijk kunnen zijn als prospectussen, kan voor beide onder het besluit vallende kredietaanbiedingen echter niet een volledig identiek regime gelden. In afdeling 1 van hoofdstuk III is derhalve nog een aantal voorschriften opgenomen die slechts van toepassing zijn op prospectussen, terwijl afdeling 2 van genoemd hoofdstuk een beperkt aantal regels bevat die alleen gelden voor andere kredietaanbiedingen dan prospectussen. Op het prospectus en de overige onder het besluit vallende kredietaanbiedingen wordt in paragraaf 2 nader ingegaan.

Over het ontwerp van dit besluit is ingevolge artikel 50, derde lid, van de WCK de Adviescommissie consumentenkrediet gehoord. Op de daarvoor in aanmerking komende plaatsen in deze nota van toelichting wordt ingegaan op de verschillende onderdelen van het door de commissie uitgebrachte advies.

2. Algemene aspecten

Kredietgevers, leveranciers en kredietbemiddelaars zijn wettelijk verplicht om kosteloos een prospectus beschikbaar te stellen. Het prospectus moet de voorwaarden bevatten, waaronder de betrokken kredietgever of leverancier bereid is deel te nemen aan krediettransacties

en heeft tot doel potentiële kredietnemers beknopt en op overzichtelijke wijze te informeren over aangeboden kredieten.

Zoals reeds is uiteengezet in de memorie van toelichting bij de WCK (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 46/47) dient het prospectus een duidelijk en objectief voorlichtend karakter te dragen, zowel op juridisch als op economisch gebied. Uit het oogpunt van kenbaarheid verdient het aanbeveling het prospectus beschikbaar te stellen als afzonderlijke publikatie. Er zij evenwel op gewezen dat de WCK zich niet verzet tegen het opnemen van het prospectus in een groter geheel, bijvoorbeeld in een reclamefolder of in een postordercatalogus. Het prospectus dient echter wel steeds als een zelfstandige eenheid herkenbaar te zijn en te onderscheiden van het grotere geheel waarvan het eventueel deel uitmaakt, bijvoorbeeld in de vorm van een uitneembaar katern.

De Adviescommissie consumentenkrediet heeft in haar advies de vraag opgeworpen of een kredietbemiddelaar die bemiddelt voor meerdere kredietgevers één prospectus mag hanteren. Met de commissie ben ik van oordeel dat de WCK zich niet verzet tegen het uitbrengen van een «verzamelprospectus». Wel vloeit uit de bewoordingen van artikel 26, derde lid, van de WCK voort dat in dat geval in het prospectus per kredietgever de voorwaarden worden aangegeven waaronder deze bereid is deel te nemen aan krediettransacties.

In de memorie van toelichting bij de WCK is uiteengezet dat met de term «beschikbaar stellen» in artikel 26, eerste lid, van de WCK is beoogd dat het prospectus in handen kan komen van personen die kennelijk overwegen een kredietaanvraag te doen, zonder dat daaraan een verzoek van de potentiële kredietnemer vooraf behoeft te gaan (vgl. Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 81). De term «beschikbaar stellen» heeft een ruimere strekking dan de term «verkrijgbaar stellen» in artikel 43 van de Wet op het consumptief geldkrediet (WCGK) (Stb. 1972, 399). De veronderstelling van de Adviescommissie consumentenkrediet dat het aanbieden van een prospectus door middel van een advertentie kan worden beschouwd als «beschikbaar stellen», kan in het licht van de hierboven gegeven uitleg niet in volle omvang worden onderschreven. Een dergelijke advertentie kan uiteraard wel een element vormen van het «beschikbaar stellen», maar bewerkstelligt op zichzelf niet in alle gevallen dat het prospectus in handen kan komen van een potentiële kredietnemer, nu daartoe eerst een verzoek moet worden gedaan door degene die op de advertentie reageert. Vervolgens zal het prospectus, tezamen met een eventuele offerte, aan deze potentiële kredietnemer moeten worden toegezonden.

Naast regels ten aanzien van de inhoud van prospectussen kunnen regels ten aanzien van de inhoud van andere wijzen van aanbieding van kredieten niet worden gemist. Het gaat hier met name om de werving door middel van advertenties in dag-, huis-aan-huis- en omroepbladen en tijdschriften en door middel van reclameboodschappen via radio en televisie. Op de invulling van het voornemen om hiertoe gebruik te maken van de mogelijkheid die artikel 26, tweede lid, van de WCK ter zake biedt, is tijdens de parlementaire behandeling van de WCK reeds ingegaan (zie Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 45/46; Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7, blz. 33; Handelingen II 1988/89, blz. 87-6514).

Met betrekking tot de werkingssfeer van het besluit zij het volgende opgemerkt. Bij de omschrijving van het begrip «kredietaanbieding» is aansluiting gezocht bij de terminologie van de artikelen 1416a tot en met 1416c van het Burgerlijk Wetboek, zoals deze luiden sedert de totstandkoming van de wet van 6 juni 1980 (Stb. 304), houdende regelen omtrent de privaatrechtelijke bescherming tegen misleidende reclame. Dit betekent dat de werkingssfeer van het besluit zich uitstrekt tot

«openbaar gemaakte mededelingen» omtrent aangeboden krediet. Zoals in de memorie van toelichting bij bovengenoemde wet is betoogd, is het hierbij niet van belang op welke wijze de mededeling openbaar wordt gemaakt. Zowel schriftelijke als mondelinge verspreidingswijzen via bijvoorbeeld pers, radio, televisie of bioscoopprojectie vallen onder de genoemde omschrijving (zie Kamerstukken II 1975/1976, 13 611, nr. 3, blz. 7 en 9). Voorts vallen ook de zogenaamde «direct mail» en andere vormen van reclame die op ruime schaal per brief of drukwerk wordt verspreid onder het begrip «openbaar maken» (zie Handelingen II 1979/80, blz. 78 en Kamerstukken I 1979/80, 13 611, nr. 12b, blz. 3).

Mededelingen die geen openbaar karakter dragen, vallen buiten de reikwijdte van het onderhavige besluit. Het gaat hier bijvoorbeeld om het geval waarin een kredietgever zich mondeling of schriftelijk richt tot één specifieke potentiële kredietnemer. Uit het oogpunt van handhaafbaarheid van het besluit is ervan afgezien dergelijke mededelingen onder de werkingssfeer van het besluit te brengen. Daarbij moet worden aangetekend dat ook in deze gevallen de in artikel 26, eerste en derde lid, van de WCK aan kredietgevers, leveranciers en bemiddelaars opgelegde verplichting om een prospectus beschikbaar te stellen van toepassing is. De term «beschikbaar stellen» in artikel 26, eerste lid, van de WCK, waarop hierboven is ingegaan, brengt met zich mee dat bij niet-openbare kredietaanbiedingen ook het prospectus aan de kredietnemer zal moeten worden toegezonden of aangeboden.

Ten slotte zij er nog op gewezen dat op kredietaanbiedingen de algemene privaatrechtelijke regels inzake het doen van een (openbaar) aanbod van toepassing zijn. Dit betekent onder andere dat, indien van een schriftelijk aanbod in privaatrechtelijke zin sprake is, het aanbod van kracht is gedurende een redelijke termijn, tenzij een andere termijn voortvloeit uit het aanbod zelf of uit een andere rechtshandeling of gewoonte (vgl. Boek 6, titel 5, afdeling 2, nieuw B.W.).

3. Deregulering

Met het oog op de toetsing van het onderhavige besluit aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1985, 18) wordt het volgende opgemerkt.

Het beleidsterrein, de doelstellingen en de werkingssfeer van het besluit zijn hiervoor reeds in algemene zin aangegeven. In de artikelsgewijze toelichting wordt nader ingegaan op de (ruimere) werkingssfeer van de bepalingen inzake de vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis.

Op reclame-uitingen met betrekking tot consumentenkrediet zijn tevens de artikelen 1416a tot en met 1416c van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Deze bepalingen voorzien in een privaatrechtelijke bescherming van consumenten tegen misleidende reclame. De voorschriften van het onderhavige besluit daarentegen zijn van publiekrechtelijke aard. Zij worden, voor zover zij van toepassing zijn op kredietgevers, in beginsel administratiefrechtelijk gehandhaafd, terwijl de handhaving van de voorschriften die op leveranciers en kredietbemiddelaars van toepassing zijn langs de weg van het (economisch) strafrecht geschiedt. Indertijd is bij gelegenheid van de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer bij de in paragraaf 2 aangehaalde wet van 6 juni 1980 reeds uiteengezet dat een combinatie van civielrechtelijke en strafrechtelijke voorschriften bij de aanpak van misleidende reclame wenselijk kan zijn, mits die strafbepalingen aan hun doel beantwoorden en voldoende geconcretiseerd kunnen worden (Kamerstukken II 1978/79, 13 611, nr. 6, blz. 9). Bij het opstellen van de voorschriften in het onderhavige besluit is hieraan dan ook uitdrukkelijk aandacht besteed.

Ten aanzien van reclame inzake consumentenkrediet gelden voorts

verschillende vormen van zelfregulering. Het gaat hier in de eerste plaats om de zogenaamde Bijzondere gedragsregelen betreffende reclame-uitingen voor consumptief krediet. Deze gedragsregelen maken deel uit van de Nederlandse Code voor het Reclamewezen van de Stichting Reclame Code, waarin tien organisaties deelnemen die op enigerlei wijze bij (het maken van) reclame zijn betrokken. In dit kader bestaat de mogelijkheid om klachten in te dienen bij de Reclame Code Commissie, met een beroepsmogelijkheid op het zogeheten College van Beroep. In de tweede plaats moet worden genoemd de erecode van de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN), waarin de bij die vereniging aangesloten kredietgevers zich onder andere hebben verplicht tot de nakoming van bovengenoemde gedragsregelen. Klachten inzake overtreding van de erecode kunnen worden ingediend bij de door de VFN ingestelde Commissie van Toezicht.

In de praktijk is gebleken dat met name ten aanzien van kredietbemiddelaars en leveranciers de inhoud en de naleving van de zelfregulering op enkele onderdelen tekort schiet. Zo komt het nog regelmatig voor dat de aanduiding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis onduidelijk wordt aangegeven, dat zogenaamde «vanaf-tarieven» worden vermeld zonder dat duidelijk is wie voor het laagste tarief in aanmerking komt en dat de termijn van beschikbaarheid van krediet als wervingselement wordt gebruikt. Op de verhouding tussen de zelfregulering en de op grond van artikel 26, tweede lid, van de WCK te stellen regels, is reeds ingegaan in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer bij de WCK (Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7, blz. 33). Hieraan kan worden toegevoegd dat het onderhavige besluit met name regels bevat op punten waar de genoemde zelfregulering onvoldoende effect heeft gesorteerd en waar dan ook de mogelijkheid van handhaving langs de weg van het administratiefrecht en het (economisch) strafrecht wenselijk wordt geacht. Waar nodig wordt hierop in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan.

Ook de Adviescommissie consumentenkrediet constateert in haar advies over het onderhavige besluit dat de thans bestaande zelfregulering weinig effectief is gebleken. In dit verband wijst zij ook op het belang van een regeling die de gehele markt dekt. De commissie spreekt als haar oordeel uit dat het onderhavige besluit primair het kader zou dienen te zijn voor een regeling voor reclame-uitingen met krediet, waarbij zelfregulering een aanvullend karakter kan hebben. Deze opvatting wordt door mij onderschreven.

Zoals reeds is opgemerkt in de memorie van toelichting bij de WCK (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 45), vormen de regelingen inzake kredietaanbiedingen onder de Wet op het afbetalingsstelsel 1961 (WAS) (Stb. 1976, 515) en de WCGK voor het onderhavige besluit het uitgangspunt. Het gaat hier in het bijzonder om voorschriften die waren opgenomen in de op de WAS gebaseerde Uitvoeringsbeschikking Wet op het afbetalingsstelsel 1961 (Stcrt. 1984, 79) en in het op de WCGK gebaseerde Besluit Kredietaanbiedingen en -akten (Stcrt. 1983, 211). De goed functionerende elementen uit deze regelingen zijn in het onderhavige besluit gehandhaafd en daarnaast, voor zover recente ontwikkelingen op de markt en de bestaande praktijk daartoe aanleiding gaven, aangevuld met nieuwe onderdelen.

Bij de uitvoering van het besluit worden geen nieuwe bestuursinstrumenten gehanteerd; neveneffecten zijn bij de uitvoering niet te verwachten. De bestuurlijke lasten die uit het besluit voortvloeien zijn naar verwachting gering en wijken niet af van hetgeen reeds onder het regime van de WAS en de WCGK het geval was.

Uit artikel 69 van de WCK vloeit voort dat handelingen van kredietgevers in strijd met de in dit besluit gegeven voorschriften niet strafrechtelijk worden gesanctioneerd. Reden hiervoor is dat de artikelen 16

respectievelijk 17 van de WCK reeds voorzien in de mogelijkheid van administratieve sancties in de vorm van het geven van een ministeriële aanwijzing respectievelijk het intrekken van de aan de kredietgever verleende vergunning (zie Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 8, blz. 14/15, Ad 26, 27 en 28). Handelingen van leveranciers en kredietbemiddelaars in strijd met de in het besluit gegeven voorschriften zijn, bij gebreke van administratiefrechtelijke sanctiemogelijkheden, daarentegen in artikel 69 van de WCK wél strafbaar gesteld. Niet te verwachten is dat de handhaving van het onderhavige besluit een grotere werklast oplevert voor het met de bestuurlijke en justitiële handhaving belaste apparaat dan het geval was bij de handhaving van de onder de WAS en de WCGK vigerende regelingen.

Prospectussen die voor de inwerkingtreding van dit besluit nog niet (geheel) voldeden aan de in het besluit opgenomen voorschriften zullen door de betrokken kredietgevers, leveranciers of kredietbemiddelaars moeten worden aangepast of vervangen. Naar verwachting zullen de daaraan verbonden kosten beperkt kunnen blijven, aangezien in de praktijk reeds gebruikelijk is dat prospectussen periodiek worden vernieuwd. De in het besluit opgenomen voorschriften zullen overigens geen wezenlijke gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering binnen de betrokken branche. Er zij op gewezen dat het besluit gelijkelijk van toepassing is op alle kredietgevers, leveranciers en kredietbemiddelaars waarvoor de WCK geldt, zodat voor eventuele verstoringen van concurrentieposities niet behoeft te worden gevreesd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Op het begrip «kredietaanbieding» (*onderdeel b*) is reeds in paragraaf 2 van het algemeen deel van deze nota ingegaan.

Met betrekking tot *onderdeel d* zij er op gewezen dat een termijnbedrag direct kan worden uitgedrukt in een concrete geldsom (bijvoorbeeld in guldens), maar ook indirect door middel van een percentage. Van dat laatste is doorgaans sprake bij doorlopend krediet, waar veelal wordt overeengekomen dat het termijnbedrag ten minste een bepaald percentage van de kredietlimiet bedraagt. Ook komt het wel voor dat het termijnbedrag een percentage van het uitstaand saldo is. De gegeven omschrijving van «termijnbedrag» laat onverlet dat de kredietnemer betalingen kan doen die hoger zijn dan het termijnbedrag. Voor het hogere deel gaat het dan om vervroegde aflossing.

Bij de theoretische looptijd (*onderdeel e*) gaat het om een schatting van de lengte van de periode gedurende welke in het kader van een doorlopend krediet betalingen worden gedaan door de kredietnemer. Hiertoe moet worden uitgegaan van een aantal uitgangspunten aangaande het uitstaande saldo, de afwikkeling van de krediettransactie en het kredietvergoedingspercentage. Hierop wordt in de toelichting op artikel 8 nader ingegaan.

Het begrip «betalingsregeling» (*onderdeel f*) omvat het geheel van de afspraken tussen de kredietnemer en de kredietgever omtrent de normale afwikkeling van de krediettransactie. Hierbij zijn drie elementen te onderscheiden: de hoogte van de termijnbedragen, de lengte van de betalingstermijnen en, bij niet-doorlopend krediet, het aantal betalings-termijnen.

Artikel 2

Op grond van het onderhavige besluit moet onder bepaalde omstandigheden in aanbiedingen van doorlopend krediet de theoretische

looptijd worden vermeld. In artikel 2 is aangegeven dat de berekeningswijze van de theoretische looptijd in concreto is neergelegd in de bij dit besluit behorende bijlage.

Artikel 3

Dit artikel bevat de verplichting dat uit alle aanbiedingen die door of namens een kredietgever, leverancier of kredietbemiddelaar aan het publiek worden gedaan, moet blijken in welke hoedanigheid hij zich aan de consument presenteert. Dit is met name van belang in verband met artikel 9 van de WCK, dat een verbod bevat om zich als kredietgever voor te doen, indien men niet beschikt over een daartoe verleende vergunning. Dit betekent dat een kredietbemiddelaar zich steeds als zodanig bekend moet maken en niet mag doen alsof hij zelf kredietgever is. Als een ondernemer zowel kredietbemiddelaar als kredietgever is, zal hij in zijn aanbiedingen steeds moeten aangeven in welke van beide hoedanigheden hij zich tot het publiek wendt. In de praktijk betekent een en ander dat in kredietaanbiedingen door een kredietbemiddelaar steeds woorden als «bemiddelaar» of «bemiddeling» zullen moeten worden gebezigd. Er zij op gewezen dat het doen van kredietaanbiedingen door een importeur of handelaar door middel van de aanbidding van klantenkaarten, op vertoon waarvan aankopen op afbetaling kunnen worden gedaan, valt onder de omschrijving van «kredietbemiddeling» in artikel 1, onder c, van de WCK, indien de importeur of handelaar geen partij bij de af te sluiten krediettransactie is. De hoedanigheid van kredietbemiddelaar zal dan ook in de desbetreffende aanbidding tot uitdrukking moeten komen.

Artikel 4

Het *eerste lid* van dit artikel schrijft voor dat, indien in een kredietaanbidding één element van een betalingsregeling dan wel de theoretische looptijd (bij doorlopend krediet) wordt genoemd, daarbij tevens alle (andere) elementen van de betalingsregeling moeten worden vermeld. Zoals blijkt uit artikel 1, onder f, van het besluit, zijn bij een betalingsregeling de volgende elementen te onderscheiden:

- de hoogte van de termijnbedragen;
- de lengte van de betalingstermijnen;
- het aantal betalingstermijnen (bij niet-doorlopend krediet).

Het in dit lid gebruikte woord «daarbij» brengt tot uiting dat alle elementen van de betalingsregeling als één geheel, bijvoorbeeld direct naast of na elkaar, worden vermeld. Het is dus bijvoorbeeld niet toegestaan om in een reclamefolder één element van de betalingsregeling, bijvoorbeeld het termijnbedrag, te vermelden met een verwijsteken naar een andere plaats waar de overige vermeldingen worden gedaan. Het vorenstaande geldt mutatis mutandis tevens voor de woorden «Bij» en «daarbij» in het tweede en derde lid.

In het *tweede lid, aanhef*, is voorgeschreven dat bij elke vermelding van een betalingsregeling het bijbehorende effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis moet worden genoemd. Als in een kredietaanbidding geen betalingsregeling is vermeld, maar wel een bedrag of percentage ter aanduiding van de hoogte van kredietvergoeding wordt genoemd, moet ingevolge het *derde lid* daarbij ook het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis worden vermeld. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 26, vierde lid, van de WCK. In de memorie van toelichting bij de WCK is reeds gewezen op het belang van een vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis als maatstaf voor een goede prijsvergelijking door de consument (zie Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 47 en 75).

Met het derde lid van artikel 4 wordt mede uitvoering gegeven aan artikel 3 van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 december 1986, nr. 87/102/EEG, betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake het consumentenkrediet (PbEG L 42), hierna te noemen EEG-richtlijn consumentenkrediet (aangeven «jaarlijks kostenpercentage»). De berekeningswijze van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt ingevolge artikel 26, vierde lid, van de WCK vastgelegd in een ministeriële regeling. Deze regeling zal tevens voorschriften bevatten aangaande de vermelding van genoemd percentage in aanbiedingen van hypothecair geldkrediet, ter uitvoering van artikel 26, vijfde lid, van de WCK. Er zij ten slotte op gewezen dat de in artikel 4 opgenomen verplichting met betrekking tot het vermelden van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis mede geldt voor krediettransacties waarbij de krediet som meer dan f 50 000 bedraagt (artikel 3, tweede lid, van de WCK).

Het tweede lid, onder a en b, van artikel 4 voorziet er voorts in dat naast het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis bij elke betalingsregeling voor zover het betreft doorlopend krediet het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn, de kredietlimiet en de theoretische looptijd worden genoemd en, voor zover het betreft niet-doorlopend krediet, de krediet som. Deze elementen en het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis moeten worden vermeld bij alle in kredietaanbiedingen opgenomen betalingsregelingen, ongeacht of de vermelding van de betalingsregeling geschiedt ingevolge een daartoe strekkende verplichting op grond van het onderhavige besluit. Verplichtingen om betalingsregelingen weer te geven zijn in het besluit neergelegd in de artikelen 5, 8, onder a, 9, onder a, 11 en 12, onder a. Het tweede lid van het onderhavige artikel brengt met zich mee dat bij die betalingsregelingen dan tevens telkens het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis en bovendien, voor zover het doorlopend krediet betreft, het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn, de kredietlimiet en de theoretische looptijd moeten worden genoemd. De betalingsregelingen en de daarbij verder te vermelden elementen moeten, voor zover het andere dan mondelinge kredietaanbiedingen betreft, alle in één tabel worden weergegeven (zie artikel 6).

Artikel 5

De eerste volzin van dit artikel beoogt het louter vermelden van zogenaamde «vanaf-tarieven» tegen te gaan. Hieronder wordt verstaan het aanbieden van kredieten waarbij slechts de gunstigste (= laagste) tarieven worden vermeld, waarvoor slechts een deel van de aanvragers in aanmerking komt. Het opnemen van dit voorschrift is door de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken tijdens de mondelinge behandeling van de WCK in de Tweede Kamer aangekondigd (Handelingen II 1988/89, blz. 87-6514).

In de Bijzondere gedragsregelen betreffende reclame-uitingen voor consumptief krediet is bepaald dat, indien de aangeboden tarieven c.q. voorwaarden niet op iedere kredietaanvrager van toepassing zijn, dient te worden vermeld aan welke vereisten de kredietaanvrager moet voldoen om voor de beperkt toepasbare tarieven c.q. voorwaarden in aanmerking te komen. Met het hanteren van «vanaf-tarieven» beoogden sommige kredietgevers, leveranciers en kredietbemiddelaars deze bepaling te omzeilen, hetgeen uit een oogpunt van goede voorlichting onbevredigend is.

Het noemen van «vanaf-tarieven» wordt op zichzelf in artikel 5 niet verboden. Voorgeschreven wordt slechts dat dan ook altijd het gehanteerde maximumtarief wordt vermeld. Indien een kredietgever of

leverancier voor alle qua soort, omvang en duur gelijke krediettransacties eenzelfde tarief hanteert, is hij uiteraard niet verplicht om ook een hoger tarief te noemen. Als geen minimum- en maximumtarieven worden genoemd, kan er van worden uitgegaan dat het genoemde percentage geldt voor alle qua soort, omvang en duur gelijke kredieten. Indien de kredietgever voor een zodanig krediet toch een afwijkend percentage toepast, kan hij aangesproken worden uit hoofde van misleidende reclame (zie het algemeen deel, paragraaf 2). Uit het bovenstaande blijkt reeds dat het onderhavige voorschrift geen betrekking op de situatie waarin het percentage verschilt naar gelang van de kredietsoort, de omvang van de krediet som c.q. kredietlimiet en van de looptijd. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door de woorden «krediettransacties van gelijke soort, omvang en duur». Het gaat in deze bepaling om verschillen die worden gemaakt op grond van andere elementen, zoals een beoordeling van de kredietwaardigheid van de kredietnemer.

Er zij op gewezen dat ook de in de onderhavige bepaling opgenomen verplichtingen met betrekking tot het vermelden van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis mede gelden voor krediettransacties waarbij de krediet som meer dan f 50 000 bedraagt (artikel 3, tweede lid, van de WCK).

Met de opneming van de *tweede volzin* is gevolg gegeven aan een daartoe strekkend advies van de Adviescommissie consumentenkrediet. Met het oog op een goede voorlichting acht de commissie het wenselijk dat in gevallen waarin een kredietgever of leverancier voor gelijksoortige gevallen verschillende effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis hanteert, bij alle in de kredietaanbieding genoemde percentages de daaraan ten grondslag liggende betalingsregelingen worden vermeld.

Artikel 6

Dit artikel bevat de verplichting om de betalingsregelingen, kredietvergoedingspercentages per betalingstermijn, kredietlimieten c.q. krediet sommen, theoretische looptijden en effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis alle in één tabel weer te geven. Met het oog op het bijzondere belang dat aan een ondubbelzinnige weergave van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt toegekend, is tevens voorgeschreven dat deze percentages in een afzonderlijke kolom moeten worden vermeld. De overige elementen kunnen naar keuze worden opgenomen in één of meer kolommen. De tabelvorm brengt met zich mee dat corresponderende bedragen, percentages en termijnen op samenhangende wijze (bijvoorbeeld naast elkaar, op dezelfde hoogte) moeten worden vermeld. Dit vloeit overigens ook reeds voort uit het gebruik van de woorden «daarbij» en «Bij» in artikel 4 (zie de toelichting op genoemd artikel).

Er zij op gewezen dat de thans door de grote banken in prospectussen en andere kredietaanbiedingen opgenomen tarieftabellen voor doorlopend krediet en persoonlijke leningen voor het merendeel reeds voldoen aan de in het onderhavige artikel opgenomen verplichtingen.

Uiteraard kan het vereiste van de tabelvorm niet worden gesteld aan mondelinge kredietaanbiedingen, zoals reclameboodschappen via de radio. Het artikel beperkt deze vereisten dan ook tot vermeldingen die schriftelijk of door middel van een beeldscherm worden weergegeven. Bij deze laatste vorm moet worden gedacht aan reclame-uitingen via nieuwe elektronische media als viditel en kabelkranten. Voorts vallen vermeldingen in kredietaanbiedingen via de televisie onder het bereik van deze vereisten, indien de informatie anders dan door middel van gesproken woord wordt weergegeven.

Artikel 7

De vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis is bij uitstek het middel dat potentiële kredietnemers in staat stelt om een goede prijsvergelijking te maken tussen aangeboden kredieten en dat derhalve de marktdoorzichtigheid vergroot. Om deze reden is in artikel 26, vierde lid, van de WCK uitdrukkelijk melding gemaakt van een verplichting tot vermelding van genoemd percentage. Deze verplichting, die in de artikelen 4 en 6 van het onderhavige besluit is uitgewerkt, zou in de praktijk echter in belangrijke mate aan betekenis inboeten, indien aan het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis in verschillende kredietaanbiedingen steeds wisselende benamingen worden gegeven. De onder de WAS en de WCGK vigerende praktijk bood wat dit betreft een rijk geschakeerd beeld. Met afkortingen als «e.k.o.j.», «e.k.p.j.», «eff. rente», «eff. jr.per.», «eff. jaarr.», «eff. jaarrente» en aanduidingen als «rente», «effectieve rente» «werkelijke rente» en «jaarlijkse rente» kwam onvoldoende tot uitdrukking dat het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis een vergelijkingsmaatstaf is en welke maatstaven bij dit wettelijke begrip moeten worden aangelegd.

Om deze reden is in artikel 7 thans een uniforme aanduiding voorgeschreven: bij iedere vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis moet dit percentage worden aangeduid als «effectieve rente op jaarbasis». De keuze voor de term «rente» in plaats van de (wettelijke) term «kredietvergoedingspercentage» is ingegeven door het feit dat de lengte van het woord «kredietvergoedingspercentage» bezwarend zou zijn voor de soms kleine advertenties. Voorts sluit de term «rente» beter aan bij het spraakgebruik. In het aan de Adviescommissie consumentenkrediet voorgelegde ontwerp was aanvankelijk de aanduiding «werkelijke rente op jaarbasis» voorgesteld in plaats van «effectieve rente op jaarbasis». De commissie meent evenwel dat het hanteren van het begrip «werkelijk» bij het publiek de suggestie zou kunnen wekken dat andere percentages (bijvoorbeeld percentages op maandbasis) onjuist zijn. Ten einde te vermijden dat deze verkeerde indruk wordt gewekt, is het advies van de commissie gevolgd om het begrip «effectief» te hanteren. Tevens is het advies van de commissie overgenomen om voor te schrijven dat in het prospectus de aanduiding «effectieve rente op jaarbasis» wordt verklaard (zie artikel 10, onder i).

Artikel 8

In dit artikel is geregeld welke bestanddelen de economische voorlichting in het prospectus in ieder geval dient te omvatten, voor zover daarin doorlopend krediet wordt aangeboden. Voor de hoofdlijnen hiervan zij verwezen naar de memorie van toelichting bij de WCK (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 46/47).

Op de samenhang tussen *onderdeel a* van dit artikel en artikel 4 is hiervoor bij de toelichting op laatstgenoemd artikel reeds ingegaan. De keuze voor een aantal van ten minste vier representatieve voorbeelden is ingegeven door het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet ter zake, waarin is gesteld dat dit aantal aansluit bij de huidige praktijk, die in dit opzicht bevredigend is.

Ten aanzien van *onderdeel b* kan worden opgemerkt dat de theoretische looptijd een instrument is om de kredietnemer inzicht te geven in de duur van de betalingsverplichtingen die voortvloeien uit een doorlopend krediet. Ingevolge *onderdeel a* van artikel 8 in samenhang met artikel 4 van het onderhavige besluit zijn kredietgevers en leveranciers derhalve verplicht om in het prospectus bij aanbieding van doorlopend krediet de theoretische looptijd mee te delen. Omdat bij doorlopend krediet de

lengte van de overeenkomst in beginsel niet bekend is, moet, om toch een inzicht te verkrijgen in de mogelijke duur van het inkomensbeslag, bij het bepalen van de theoretische looptijd een aantal veronderstellingen worden gemaakt, die overigens in de praktijk veelal niet worden gerealiseerd. Een manier om potentiële kredietnemers daarvan op de hoogte te stellen, is het vermelden in het prospectus van de uitgangspunten bij de berekening van de theoretische looptijd, welke op genoemde veronderstellingen berusten. Het gaat hier om de uitgangspunten die zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit. Zij komen er op neer dat met wijzigingen van de betalingsregeling, van de kredietvergoeding of van het uitstaand saldo slechts rekening wordt gehouden, voor zover deze wijzigingen bij het aangaan van de krediettransactie zijn te voorzien of in omvang vaststaan. Met wijzigingen welke niet zijn te voorzien of niet in omvang vaststaan, zoals bijvoorbeeld vervroegde aflossing en achterstallige betaling, wordt bij de berekening geen rekening gehouden.

Onderdeel c ziet op de zogenaamde verdragingsvergoeding, de vorm van kredietvergoeding die is toegestaan op grond van artikel 34, onder b, van de WCK. In hoofdstuk III van het Besluit kredietvergoeding (Stb. 1991,) is het maximum van deze vergoeding aangegeven.

Onderdeel d heeft betrekking op de vergoeding bij vervroegde aflossing (de zogenaamde boeterente), de vorm van kredietvergoeding die is toegestaan op grond van artikel 34, onder c, van de WCK. In hoofdstuk IV van het Besluit kredietvergoeding is het maximum van deze vergoeding aangegeven. Vermelding van de hoogte van deze vergoeding zal overigens bij doorlopend krediet uitzondering zijn. Bij deze kredietsoort is de kredietvergoeding immers meestal variabel, hetgeen betekent dat op grond van artikel 35, derde lid, van de WCK geen boeterente is toegelaten.

Artikel 9

In dit artikel is geregeld welke bestanddelen de economische voorlichting in het prospectus in ieder geval dient te omvatten, voor zover daarin niet-doorlopend krediet wordt aangeboden.

Ten aanzien van de *onderdelen a, c en d* zij verwezen naar de hiervoor gegeven toelichting op de onderdelen a, c en d van artikel 8. Op advies van de Adviescommissie consumentenkrediet is in *onderdeel d* tevens de vermelding van ten minste één rekenvoorbeeld voorgeschreven, hetgeen de inzichtelijkheid van de door de kredietgever of leverancier gehanteerde boeterenteregeling bevordert. Als voorbeeld van een berekening van de hoogte van de boeterente bij niet-doorlopend krediet, zoals dat in het prospectus kan worden weergegeven, diene het volgende:

«Als de oorspronkelijke kredietsom f 10 000 is, de oorspronkelijke looptijd 48 maanden en er wordt na 24 maanden vervroegd afgelost, dan is de boeterente 2% van de kredietsom, ofwel een bedrag van f 200. Lost u al na 12 maanden vervroegd af, dan is de boeterente 3% van de kredietsom (f 300). De hoogte van de boeterente hangt dus af van het tijdstip waarop u aflost.»

In *onderdeel b* gaat het om de reguliere kredietvergoeding, bedoeld in artikel 34, onder a, van de WCK. Het maximum van deze vergoeding is aangegeven in hoofdstuk II van het Besluit kredietvergoeding. Als voorbeeld van een berekening van de hoogte van deze kredietvergoeding, zoals dat in het prospectus kan worden weergegeven, diene het volgende:

«Stel, de kredietsom is f 10 000, het maandelijkse termijnbedrag is f 225 en de looptijd is 60 maanden. Het totale bedrag van de kredietvergoeding is dan: $60 \times f 225 - f 10 000 = f 3 500$.»

Uit dit voorbeeld blijkt dat de totale kredietvergoeding wordt berekend

door op het totaal te betalen bedrag (de som van alle termijnbedragen) het ontvangen bedrag (de krediet som) in mindering te brengen.

Artikel 10

In het eerste lid van dit artikel is geregeld welke bestanddelen de juridische voorlichting in het prospectus in ieder geval dient te omvatten. Het gaat hier om een beknopt overzicht van de belangrijkste rechten en verplichtingen van de kredietnemer en van de gevolgen van niet-nakoming van die verplichtingen. In de memorie van toelichting bij de WCK zijn reeds de hoofdlijnen van deze regeling geschetst (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 46/47).

Onderdeel a verplicht ertoe in het prospectus procedurele informatie te verschaffen over de kredietaanvraag. Het gaat hier met name om de vermelding waar een aanvraag moet worden ingediend en welke gegevens moeten worden overgelegd.

Op grond van *onderdeel b* dient de kredietgever of leverancier inzichtelijk te maken hoe de kredietwaardigheid van de aanvrager wordt beoordeeld. Dit brengt met zich mee dat een kredietgever of leverancier die gebruik maakt van een zogenaamd credit-score systeem in het prospectus moet aangeven welke elementen daaruit (bijvoorbeeld lengte van het dienstverband van de aanvrager, bezit van een eigen huis e.d.) van invloed kunnen zijn op de beoordeling van de kredietwaardigheid. Dit kan bijvoorbeeld geschieden door in het prospectus een zogenaamde inkomens- en lastentabel op te nemen. *Onderdeel b* bevat overigens niet de verplichting om de criteria in extenso weer te geven. Zoals reeds is uiteengezet in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer bij de WCK (Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7, blz. 33/34) is het niet de bedoeling dat credit-score systemen in hun geheel in het prospectus worden opgenomen, met behulp waarvan potentiële kredietnemers zelf zouden kunnen «uitrekenen» of zij in aanmerking komen voor krediet. Dit draagt onder andere het bezwaar in zich dat door de consument dan al snel een «recht» op krediet zou worden verondersteld, hetgeen ik ongewenst acht. Daarom is, tevens gevolg gevend aan het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet ter zake, in *onderdeel b* aangegeven dat het gaat om een *globale* beschrijving. Wel acht ik het van belang dat in het prospectus enkele sprekende voorbeelden worden gegeven, zodat het publiek zich een voorstelling kan maken van de factoren waarmee rekening wordt gehouden.

Op grond van *onderdeel c* moet in het prospectus informatie worden verschaft over het stelsel van kredietregistratie waaraan de betrokken kredietgever deelneemt (indien het prospectus wordt verstrekt door een kredietbemiddelaar gaat het hier om de kredietgever voor wie die bemiddelaar bemiddelt). De onderdelen 1° en 2° komen er praktisch gezien op neer dat in voorkomende gevallen in het prospectus vermeld moet worden dat de kredietgever is aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet-Registratie (BKR) te Tiel. Uit de beschrijving van het doel en de werkwijze van het BKR (*onderdeel 3°*) zal de consument kunnen afleiden dat de kredietgever een kredietaanvraag tevoren toetst bij het BKR. In dit kader moet meer in het bijzonder worden aangegeven in welke gevallen de BKR-toets wordt verricht. Ook het feit dat gegevens over een verleend krediet aan het BKR worden verstrekt en vervolgens door het BKR worden geregistreerd moet in dit verband in het prospectus kenbaar worden gemaakt. Het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer brengt met zich mee dat potentiële kredietnemers hiervan op de hoogte zijn alvorens zij een eventuele krediettransactie aangaan.

Onderdeel d verplicht kredietgevers en leveranciers om het doorlopend dan wel niet-doorlopend karakter van de aangeboden kredieten duidelijk te maken. Vanwege de duur van het beslag op het inkomen van krediet-

nemers dat het aangaan van een krediettransactie met zich meebrengt, acht ik het van groot belang dat de consument daarover steeds goed wordt geïnformeerd.

Onderdeel e ziet op de algemene contractvoorwaarden die de kredietgever of leverancier hanteert. De in dit onderdeel opgenomen formulering brengt met zich mee dat bij de vermelding van deze voorwaarden niet kan worden volstaan met een verwijzing naar het bij of krachtens de WCK of andere wetten bepaalde. Evenmin is het echter noodzakelijk dat de algemene voorwaarden in extenso worden weergegeven. Het oogmerk is hier dat de algemene voorwaarden in samengevatte vorm worden weergegeven op een voor de consument toegankelijke wijze. Duidelijkheidshalve zijn enkele belangrijke voorwaarden opgesomd welke in ieder geval moeten worden vermeld. Voor de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de in onderdeel 1° genoemde voorwaarde inzake op zaken te vestigen zekerheidsrechten zij verwezen naar afdeling 4 van hoofdstuk IV van de WCK. De bevoegdheid tot vervroegde opeisbaarheid door de kredietgever of leverancier (onderdeel 2°) en de bevoegdheid van de kredietnemer tot vervroegde aflossing (onderdeel 3°) is geregeld in de artikelen 33, onder c, respectievelijk 37 van de WCK.

Artikel 33, onder b, van de WCK maakt het mogelijk dat de kredietgever of leverancier aan de kredietnemer de verplichting kan opleggen om zogenaamde nevenovereenkomsten aan te gaan. Pleegt de kredietgever of leverancier van deze mogelijkheid gebruik te maken, dan dient hij op grond van *onderdeel f* in het prospectus in de eerste plaats aan te geven om welke nevenovereenkomst(en) het gaat. In de tweede plaats moet uitdrukkelijk melding worden gemaakt van het in artikel 33, onder b, 1°, van de WCK vastgelegde recht van de kredietnemer op een vrije keuze van de wederpartij van de nevenovereenkomst. Zoals blijkt uit artikel 33, onder b, 2°, van de WCK geldt dit recht niet ten aanzien van de overeenkomst tot het aanhouden van een betaalrekening bij de kredietgever door middel waarvan de uit de krediettransactie voortvloeiende betalingen dienen plaats te vinden en waaraan voor de kredietnemer geen kosten zijn verbonden. Het *tweede lid* van artikel 10 voorziet ter zake dan ook in een uitzondering op de meldingsplicht.

Onderdeel g heeft betrekking op de in artikel 29, eerste lid, van de WCK aan de kredietgever opgelegde verplichting om een afwijzing van een kredietaanvraag desgevraagd schriftelijk te motiveren. *Onderdeel h* heeft betrekking op de krachtens artikel 34, onder b, op de kredietgever of leverancier rustende verplichting om een nalatige kredietnemer eerst in gebreke te stellen alvorens verdragingsvergoeding verschuldigd wordt. In beide gevallen gaat het om belangrijke waarborgen ter bescherming van de consument. Omdat ik het van belang acht dat potentiële kredietnemers van deze waarborgen op de hoogte zijn, is vermelding daarvan in het prospectus voorgeschreven.

Onderdeel i bevat de verplichting om door middel van een gestandaardiseerde toelichting in het prospectus de term «effectieve rente op jaarbasis» in eenvoudige bewoordingen voor het publiek te verklaren. Ingevolge artikel 7 moet deze term in het prospectus en in andere kredietaanbiedingen worden gehanteerd ter aanduiding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis. De Adviescommissie consumentenkrediet heeft geadviseerd om een toelichting op deze term in het prospectus te doen opnemen (zie ook de toelichting bij artikel 7).

Er zij ten slotte nog op gewezen dat het onderhavige artikel een niet-limitatieve opsomming bevat van de juridische voorlichting die in het prospectus moet worden gegeven. Het staat kredietgevers en leveranciers derhalve vrij meer informatie in het prospectus op te nemen. Daarbij valt te denken aan het wijzen op een eventuele mogelijkheid voor kredietaanvragers om bezwaar te maken tegen een afwijzing. Ook kunnen in het prospectus bijvoorbeeld mededelingen worden gedaan

over het inschakelen van derden (bijvoorbeeld zogenaamde informatiebureau's) bij het verkrijgen van inlichtingen over de kredietaanvrager.

Artikel 11

Uit het oogpunt van een goede voorlichting van de consument is het ongewenst dat in reclame-uitingen voor doorlopend krediet geïsoleerd concrete bedragen in de vorm van kredietlimieten, theoretische looptijden, hoogten van kredietvergoeding of (elementen van) betalingsregelingen worden genoemd. Overeenkomstig de gebruikelijke praktijk is in artikel 11 dan ook voorgeschreven dat in die gevallen ten minste twee representatieve kredietlimieten met de meest gebruikelijke betalingsregelingen moeten worden vermeld. Dit voorschrift geldt dus niet indien een advertentie of reclameboodschap louter de mededeling bevat dat bij een bepaalde kredietgever of via een bepaalde kredietbemiddelaar krediet kan worden verkregen. Op de samenhang met artikel 4 van het onderhavige besluit, voor zover het de vermelding van kredietlimieten en betalingsregelingen betreft, is reeds ingegaan in de toelichting bij genoemd artikel. Met dit artikel is mede uitvoering gegeven aan artikel 3 van de EEG-richtlijn consumentenkrediet.

Artikel 12

Onderdeel a van dit artikel bevat voor aanbiedingen van niet-doorlopend geldkrediet een soortgelijke regeling als artikel 11 bevat voor aanbiedingen van doorlopend krediet. Mutatis mutandis geldt hiervoor hetzelfde als in de toelichting bij laatstgenoemd artikel is opgemerkt.

Bij aanbiedingen van niet-doorlopend goederenkrediet moet ingevolge *onderdeel b* bovendien de contantprijs worden aangegeven. Tevens moet worden aangegeven wat de prijs bij verkoop op afbetaling is, dat wil zeggen het totale bedrag dat door de kredietnemer moet worden betaald. Er zij in dit verband op gewezen dat de in artikel 1576 van het Burgerlijk Wetboek gehanteerde term «verkoop op afbetaling» geen deel uitmaakt van het begrippenarsenaal van de WCK. Aangezien deze term echter in het spraakgebruik een vast omlijnde betekenis heeft gekregen, is hieraan in dit besluit ten aanzien van deze voor het publiek bestemde aanduiding de voorkeur gegeven. Met dit artikel is mede uitvoering gegeven aan artikel 3 van de EEG-richtlijn consumentenkrediet.

Artikel 13

Indien in reclame-uitingen voor krediet concrete bedragen worden genoemd in de vorm van kredietlimieten of kredietssommen, acht ik het gewenst dat in voorkomende gevallen wordt vermeld dat de betrokken kredietgever is aangesloten bij het BKR te Tiel ofwel dat bij die instantie gegevens over de kredietwaardigheid van kredietaanvragers worden opgevraagd. Op deze wijze is de consument zich er in een vroegtijdig stadium van bewust dat rekening wordt gehouden met de bij het BKR geregistreerde kredietverplichtingen. Aldus krijgt de belangrijke rol van het BKR ook gestalte in de werving. Gezien de meer summiere opzet van advertenties en andere reclameboodschappen is op dit punt in *onderdeel a* met een beknoptere en minder gedetailleerde regeling volstaan dan bij prospectussen het geval is (zie artikel 10, onder c). Artikel 13 staat er evenwel niet aan in de weg dat in een kredietaanbieding meer informatie wordt gegeven over de toetsing bij het BKR.

Voorts acht ik het wenselijk dat de aangeboden kredieten in ieder geval zodanig worden omschreven, dat daaruit het doorlopende dan wel

niet-doorlopende karakter blijkt. *Onderdeel b* bevat op dit punt eenzelfde regeling als in artikel 10, onder d, is opgenomen voor prospectussen.

Artikel 14

Tijdens de parlementaire behandeling van de WCK is door de toenmalige bewindslieden reeds mededeling gedaan van het voornemen om te komen tot een verbod om bij kredietaanbiedingen te werven met de mededeling dat het krediet snel beschikbaar zal zijn (zie Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 46; Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7, blz. 33; Handelingen II 1988/89, blz. 87-6514). In dezen speelt mede een rol dat bedoelde vermeldingen veelal door bemiddelaars en leveranciers worden gedaan en de in de WCK opgenomen normstelling inzake «goed kredietgever» derhalve onvoldoende soelaas biedt. Het benadrukken van het impuls karakter van het opnemen van krediet is in strijd met de doelstelling van de WCK dat de consument eerst na een zorgvuldig afgewogen beslissingsproces een krediettransactie aangaat.

Om deze reden is in het onderhavige artikel bepaald dat kredietaanbiedingen geen vermeldingen mogen bevatten over de termijn waarbinnen of het tijdstip waarop krediet beschikbaar kan zijn. Daarbij is niet van belang of de termijn is uitgedrukt in een bepaalde (bijvoorbeeld uren of dagen) of in een onbepaalde tijdseenheid. Het gaat hier om vermeldingen als «binnen één dag geld», «(meestal) 4 uur later geld», «(razend)snel geld», «snelkrediet», «neem vandaag nog een lening», «bel de direct-geld-lijn», «in een wip een volle knip» en «u heeft 1, 2, 3 het geld in huis».

Een en ander neemt niet weg dat kredietgevers of leveranciers als gevolg van technologische ontwikkelingen tegenwoordig op een zeer korte termijn kunnen vaststellen of iemand kredietwaardig is voor het aangevraagde bedrag. De WCK stelt hieraan geen andere beperkingen dan de voorschriften inzake een zorgvuldig acceptatiebeleid (artikel 28). Er kan immers ook een consumentenbelang mee zijn gediend dat zo snel mogelijk vaststaat of er positief is beslist op de aanvraag. Een snelle procedure binnen het bedrijf van de kredietgever of leverancier mag echter niet worden gebruikt als wervingselement. Dit laatste brengt met zich mee dat artikel 14 niet van toepassing is op prospectussen. Zoals hiervoor in paragraaf 2 van het algemeen deel van deze nota is aangegeven, heeft het prospectus immers primair een voorlichtende functie; bij andere kredietaanbiedingen staat daarentegen de wervende functie centraal. In het prospectus kan zonder bezwaar op zakelijke wijze worden vermeld op welke termijn krediet kan worden verstrekt.

Artikel 14 is een verscherping ten opzichte van de Bijzondere gedragsregelen betreffende reclame-uitingen voor consumptief krediet, waarin is bepaald dat het niet is toegestaan een periode van minder dan vier uur of een halve werkdag te noemen. Mede uit de hiervoor gegeven voorbeelden, welke alle rechtstreeks ontleend zijn aan de (recente) praktijk, blijkt dat deze bepaling onvoldoende heeft kunnen voorkomen dat in reclame-uitingen de neiging tot het nemen van overhaaste beslissingen door potentiële kredietnemers wordt gestimuleerd.

De Adviescommissie consumentenkrediet heeft zich uitvoerig over alternatieve mogelijkheden voor de in dit artikel voorgestelde regeling beraden. Daarbij zijn met name varianten besproken waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen (wel toe te laten) werving met korte termijnen op kredietaanvragen enerzijds en (niet toe te laten) werving met korte termijnen waarbinnen kredietaanvragers kunnen beschikken over toegekende kredieten anderzijds. Met de commissie ben ik van oordeel dat dergelijke voorzieningen zich niet laten formuleren, aangezien in de praktijk de bedoelde termijnen nauwelijks uiteen

behoeven te lopen. Met het aanbrengen van bedoeld onderscheid zou het voorschrift zijn betekenis verliezen.

Artikel 15

Dit artikel ziet op in advertenties voor krediet vaak voorkomende mededelingen als «lopende leningen geen bezwaar», «bestaande schulden geen bezwaar», en «overname lopende leningen geen probleem». In de Bijzondere gedragsregelen betreffende reclame-uitingen voor consumptief krediet is bepaald dat aan mededelingen betreffende het overnemen van lopende leningen moet worden toegevoegd dat de overname geschiedt «door vervroegde aflossing, waarmee kosten gemoeid kunnen zijn». In de praktijk komt deze toevoeging echter lang niet altijd voor, zodat de zelfregulering in dit opzicht onvoldoende effectief is gebleken. Omdat voorts de normstelling inzake «goed kredietgever» in dezen onvoldoende soelaas biedt vanwege het feit dat de onderhavige vermeldingen veelal door bemiddelaars worden gebezigd, is een expliciete bepaling opgenomen.

Ook overigens meen ik dat het niet toelaatbaar is te suggereren dat de bestaande schuldenlast (bijna) geen rol zou spelen. Dit is immers in strijd met artikel 28, tweede lid, van de WCK, op grond waarvan een kredietgever in beginsel verplicht is om gegevens over reeds aan aanvragers van krediet verleende kredieten op te vragen. In dit verband is ook van belang de krachtens artikel 26, eerste lid, derde volzin, van de WCK op de kredietgever rustende verplichting om in het prospectus te vermelden hetgeen hij ter voldoening aan artikel 28, tweede lid, van de WCK verricht. Deze verplichting, die tot uitdrukking is gekomen in artikel 10, onder c, 3°, van het onderhavige besluit, maakt duidelijk dat terdege rekening moet worden gehouden met bestaande kredietverplichtingen.

Ook vermeldingen als «lopende leningen meestal geen bezwaar» vallen onder het verbod van dit artikel. Met het gebruik van het woord «meestal» wordt immers gesuggereerd dat reeds verleende kredieten voor de beoordeling van een kredietaanvraag weliswaar niet geheel zonder, maar toch slechts van gering belang zijn. Met de zinsnede «of een ondergeschikte rol» in artikel 15 is beoogd ook dergelijke vermeldingen tegen te gaan.

Het in dit artikel neergelegde verbod geldt overigens niet voor prospectussen. Ook hier is immers van belang dat het prospectus vooral een voorlichtende functie vervult. Het ontmoet in dat kader geen bezwaar dat op evenwichtige wijze wordt gewezen op de mogelijkheid van oversluiting van lopende leningen en de kosten die zulks voor de aanvrager met zich mee kan brengen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy